

Tweemaandelijks nieuwsblad van de
Stichting Wings to Victory
maart 2016
nr. 54

Een fraaie foto van Captain Fosse, een
Noorse piloot in de RAF, die op 30
october 1944 om het leven kwam in zijn
Spitfire in Zeeland. 4 maanden ervoor was
hij in het huwelijk getreden in Londen.
Zie verderop in deze Airmail

www.wingstovictory.nl
info@wingstovictory.nl

AIRMAIL. 54

Stichting Wings to Victory

Postadres:

Westweg 30

4413EG Krabbendijke

Tel: 0113-503372

Web: www.wingstovictory.nlMail: info@wingstovictory.nl**Bezoekadres:**

Calandweg Vliegveld Midden Zeeland

te Arnemuiden

Museum geopend elke laatste zaterdag-
middag van de maand en op afspraak.**Voorzitter**

Martien van Dijk

Secretaris

Joop van Weele

Penningmeester

Aart Walraven

Algemeen bestuurslid/adviseur

Jan van Huuksloot, Peter de Meester

Redactie:

Martien van Dijk

Henk Backer (*correctie en fotografie*)Joep Radsma (*vormgeving*)**Bankrelatie:**

Rabobank Rekeningnummer:

NL10 RABO 0128 7643 68

Stichting Wings to Victory

Westweg 30

4413 EG Krabbendijke

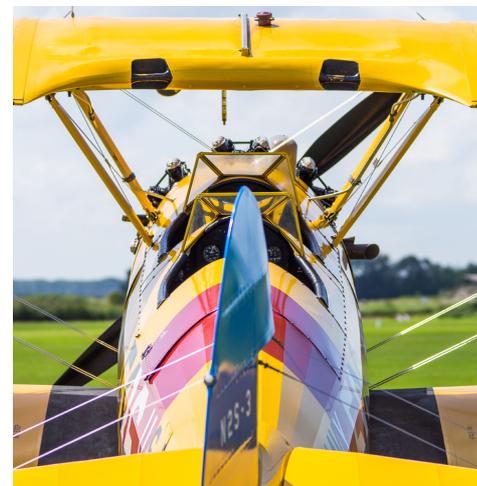
Kamer van Koophandel Middelburg

KVK no 22062433

Doelstelling**Stichting Wings to Victory**

Het blijven gedenken van de vele vliegeniers die omgekomen zijn in West Europa tijdens de Tweede Wereldoorlog, alsmede het doorgeven van de vele informatie hieromtrent aan volgende generaties.

Van de voorzitter	3
Agenda	3
Nieuws	4
Veere oktober 1944	6
Crashes Zeeland Deel 43	8
Museumstuk	10
Kijk in de spiegel	11
Cato Guhnfeldt	12
Uncle Abe's spitfire	14
Signalement	16

De lezingen zijn weer achter de rug. Zoals altijd worden deze goed bezocht. De zomer staat voor de deur. Nu nog het onderhoud aan de PH-NET, zodat deze weer inzetbaar is voor verschillende geplande vluchten. De voorbereidingen voor de bouw zijn in volle gang. De Zeeuwse Luchtvaartdagen zijn in voorbereiding. Over belangstelling voor de database hebben we niet te klagen. Naast het opzoeken van informatie, worden we regelmatig verrast met nieuwe informatie, die we direct “on Line” plaatsen

We hebben nog niet voldoende “Little Friends” om de stichting financieel te ondersteunen. Van u, als bedrijf of als particulier, is alle steun welkom. U krijgt een vermelding op ons nieuwe scorebord zoals dit momenteel gemaakt wordt. Een fraaie kopie uit WOII. Of u kunt reclame maken op een goed bezocht evenement of in dit clubblad. Dit komt op meer plaatsen dan u misschien denkt. Vraag er eens naar bij een van de bestuursleden. U dient er een nobel doel mee. Binnenkort meer.

Martien van Dijk

26 maart	Museum geopend van 13:00-16:30 <i>vliegveld Midden Zeeland</i>
12 mei	Herdenking Monument Lancaster Krabbendijke <i>Krabbendijke</i>
11 juni	Wings to Victory Memorial Flight Zeeuwse Veteranendag Middelburg <i>Middelburg</i>
11 juni	Wings to Victory deelnemer Classic Cars and Aeroplanes Vliegend Museum Seppe <i>vliegveld Seppe</i>
5 en 6 augustus	De Zeeuwse Luchtvaartdagen <i>vliegveld Midden Zeeland</i>
10 september	Wings to Victory Memorial Flight Tholen 650 jaar stadsrechten <i>Tholen</i>
19 september	Herdenking Steenbergens graven Gibson & Warwick Steenbergens <i>begraafplaats</i>
3 november	Herdenking Zoutelande <i>begraafplaats Zoutelande</i>
11 november	"Poppy Day" <i>Zeeland</i>

* **Van Henk Volkers hebben we** een tweetal grote bouwdozen ontvangen. Eén van een BF109 en één van een Spitfire. Beide uit de oude doos! Daarbij ook twee boeken over beide vliegtuigen om de modellen te voorzien van de juiste beschildering.

Henk, bedankt!

* **Hans Sakkers heeft op 17 december 2015** een lezing verzorgd over “Flakturme” in Duitsland. Hans heeft veel onderzoek gedaan naar deze verdedigingsstorens. Delen van deze torens zijn nog op diverse plaatsen in Duitsland

terug te vinden.

Hans presenteerde de lezing als van ouds met veel passie.

* **Van Dhr de Looff ontvingen we** nieuwe informatie over de aanvallen door Hurricanes op de sluizen bij Hansweert. De aanval werd uitgevoerd op 2 september 1943 en veroorzaakte veel schade. Helaas werden bij de aanval drie Hurricanes neergeschoten waarbij twee vliegers omkwamen en ook onder de burgerbevolking vielen slachtoffers. Het verhaal is te vinden onder de nummers 322,323, en 324 van de database.

De foto, genomen na de bevrijding, toont de schade aan de huizen.

Verder schonk Dhr de Looff meerdere luchtvaartboeken en een aantal luchtvaart-videos.

* **De laatste tijd zijn er veel reacties** op de database. De contacten worden onderhouden door Wim de Meester die de informatie gereed maakt voor de database. Tientallen foto's zijn weer toegevoegd en dus "on line" te bekijken. De records die gewijzigd zijn worden aan de zijkant aangegeven. De database blijft hierdoor een waardevolle en dynamische informatiebron.

* **Het boek over de luchtoorlog** boven Noord-Beveland dat samengesteld wordt door Kees Stoutjesdijk en Wim de Meester vordert gestaag. Beiden zijn luchtoorlog specialisten en hebben al de nodige informatie en foto's gevonden voor dit boek.

Deze informatie wordt gedeeld met Wings to Victory zodat we dit kunnen toevoegen in onze database. Een fraai gebaar en we kijken uit naar het eindresultaat.

Heeft U informatie over de luchtoorlog, laat het ons weten.

* **Chris Lorraine, de vlieger** van de Nederlandse Spitfire, heeft een lezing verzorgd voor onze stichting. Een lezing die goed bezocht werd. Ruim vijftig mensen waren aanwezig om Chris te horen vertellen over de geschiedenis van de Spitfire en in het bijzonder deze Spitfire, over zijn opleiding tot piloot, het vliegen met de Spitfire en de bijzonderheden die hij meegemaakt heeft. Zijn enthousiasme over het toestel en het vliegen ermee had volle aandacht van de aanwezigen. Jan van Huuksloot had een fraai instrument paneel van de Spitfire meegenomen met

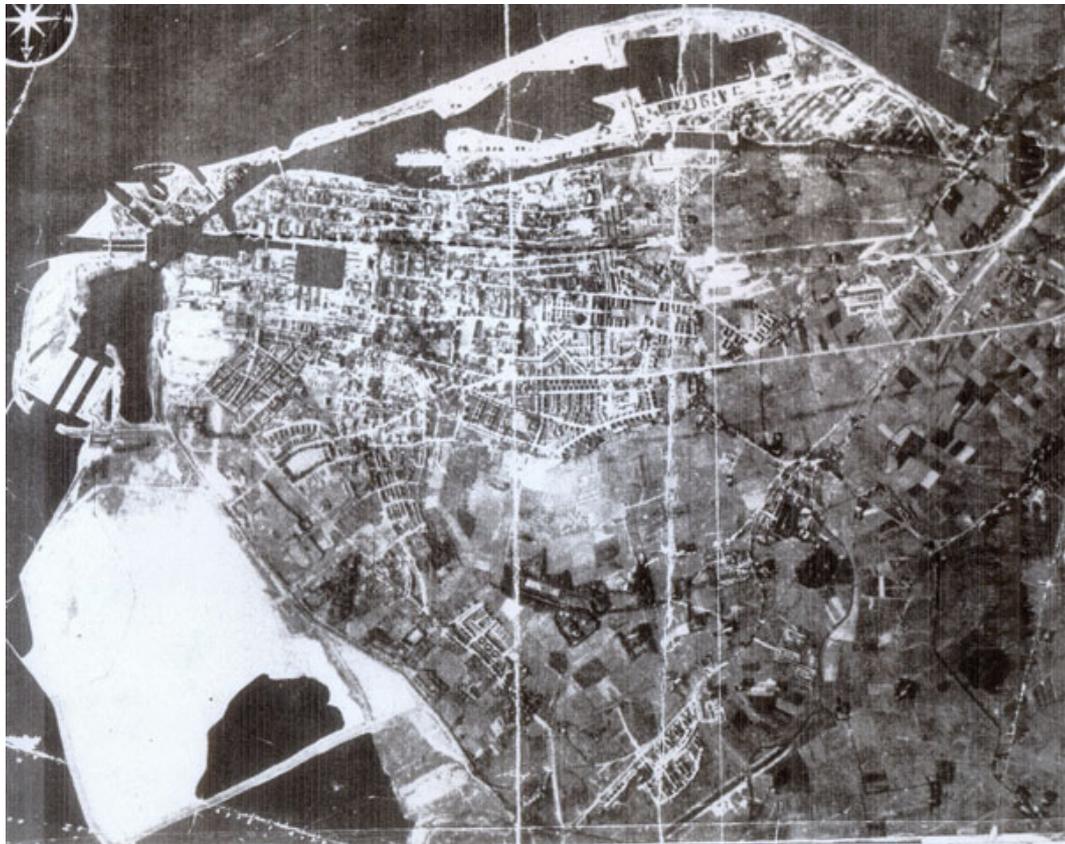
daarin alle instrumenten zoals ze in het toestel gemonteerd zijn. Voorlopig is dit de laatste lezing, maar komende winterperiode kunt u weer nieuwe lezingen verwachten.

Recent ontvingen we een aantal foto's van bombardementen boven Zeeland in oktober 1944. De bombardementen werden uitgevoerd om Walcheren onder water te zetten.

Bijschrift welke we bij de foto's ontvingen:

In high respect for Mr. John Lynden, 22 years of age, from Australia who joined bomber command. Acting as a navigator in a Lancaster bomber during reconnaissance and bombing the dykes at Veere on 10-11 Oktober 1944.

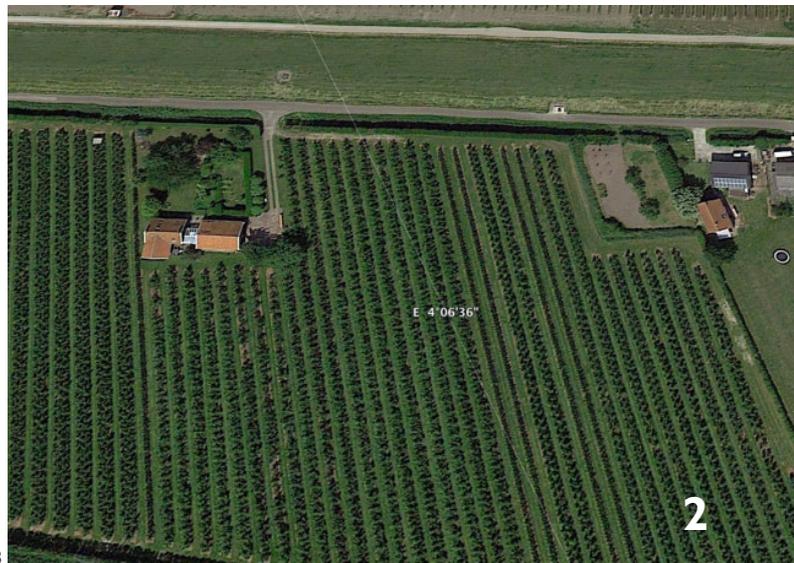
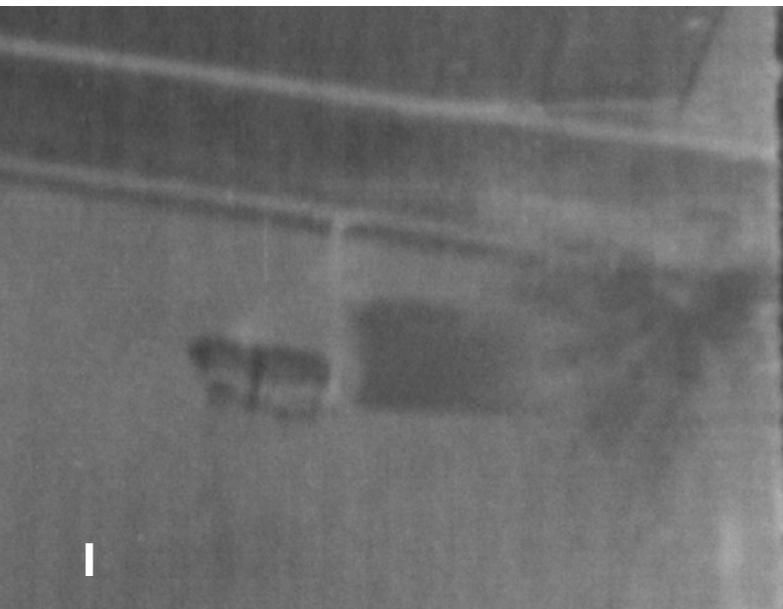

Luchtfoto van de crashplaats van een Lancaster bij Krabbendijke

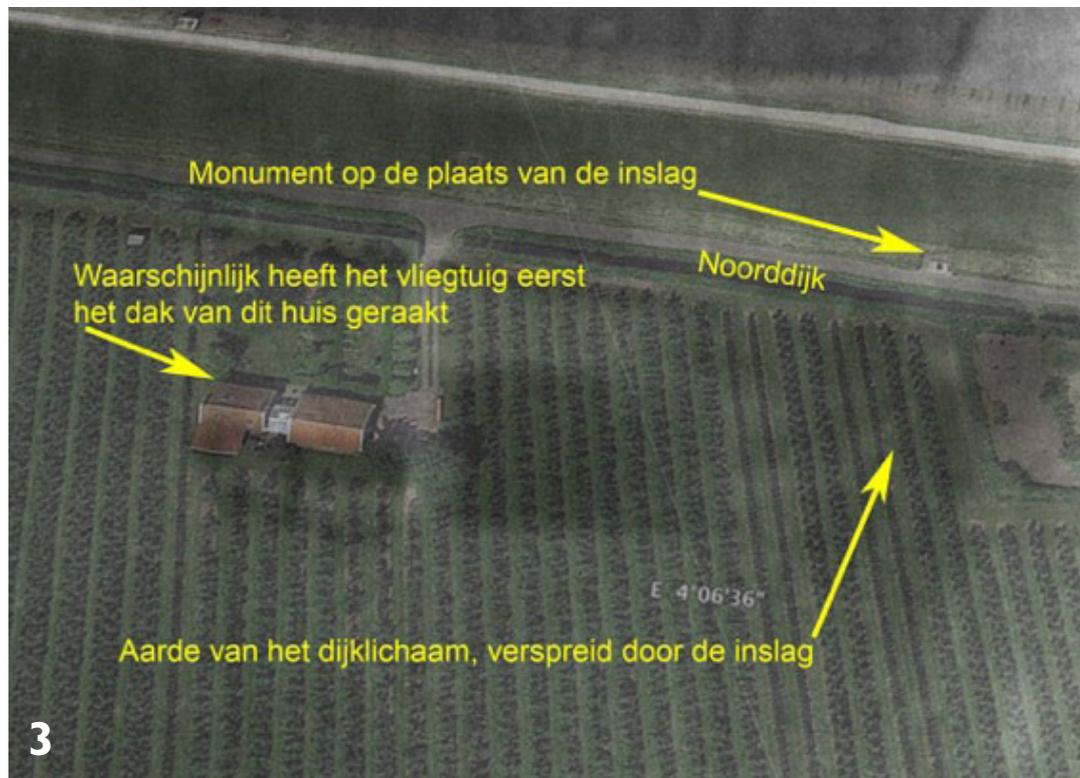
Op 12 mei 1944 is een Lancaster - na te zijn beschoten - neergestort op de Noorddijk bij Krabbendijke. Deze crash is uitvoerig gedocumenteerd onder nummer 389 in de Database van onze website www.wingstovictory.nl.

Onlangs kwamen we toevallig in het bezit van een luchtfoto, die de dag na de crash is gemaakt. Deze foto is van zeer goede kwaliteit zodat het is gelukt om het deel van de crashplaats te isoleren en te vergroten (Foto 1) Het verhaal achter deze foto is te vinden op: <http://wingstovictory.nl/Database/pdf/389-story.pdf>

Vervolgens een deel van de kaart van Google Earth van de zelfde locatie zoals die nu is. (2)

Tenslotte een montage van beide afbeeldingen met verklaring. (3)

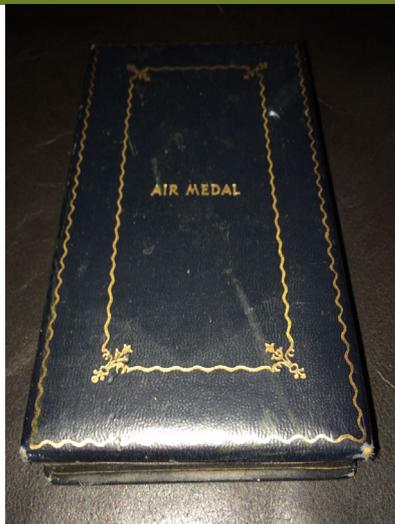

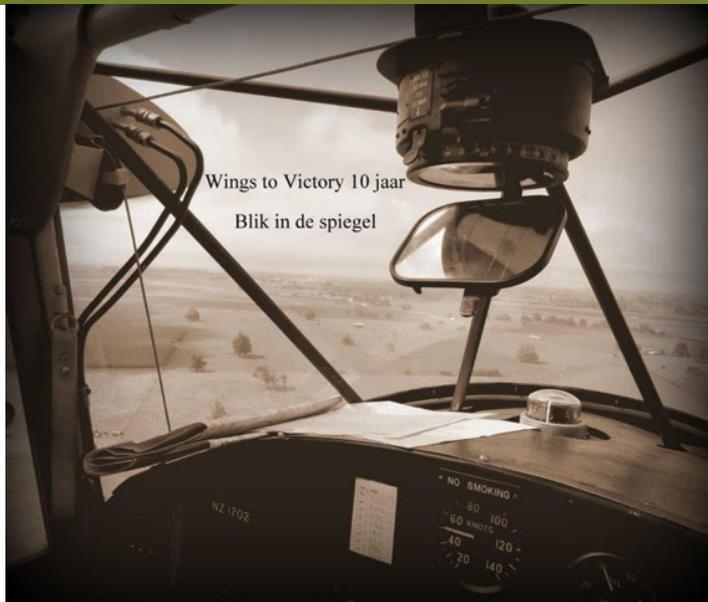
De Airmedal is een Amerikaanse onderscheiding voor vliegeniers. De onderscheiding is ingevoerd in 1942 en werd uitgereikt aan een piloot of aan een gehele bemanning van een vliegtuig voor een bijzondere actie of voor een reeks van vluchten. De criteria voor het ontvangen zijn gedurende de oorlog gewijzigd, maar criteria waren bijvoorbeeld:

- Het volbrengen van 25 vluchten boven vijandelijk gebied.
- Het laten zinken van een schip.
- Het neerhalen van minimaal drie vliegtuigen.

Bij de Airmedal behoorde ook een baton welke op het uniform bevestigd kan worden. De medaille werd in bijzondere gevallen uitgereikt door de commandant of een hoogwaardigheidsbekleeder, maar meestal werd deze verstuurd naar de desbetreffende vliegenier. Een fraaie doos werd dan meegeleverd.

Naast deze Amerikaanse onderscheiding zijn er in het museum meerdere onderscheidingen te bekijken, waaronder Engelse en Nederlandse.

In 2016 kijken we in onze Airmail terug naar 10 jaar stichting Wings to Victory.

Van de oprichting in 2006 tot 2016, 10 jaar Wings to Victory.

Een "kijk in de spiegel!"

Deze keer een "kijk in de spiegel" van een bezoek aan Engeland in 2007 aan onze ereleden Herbert Davy en Georg Leonard Johnson. Beiden hebben we toen bezocht, gefilmd en een interview afgenomen.

Wings to Victory heeft beide Bomber Command veteranen met elkaar in contact gebracht.

Herbert Davy was staartschutter op een Lancaster in 626 squadron Georg Leonard "Johnny" Johnson was bommenrichter in het beroemde 617 squadron.

Het interview en de vele details die we vastgelegd hebben in 2007 worden nu steeds waardevoller!

Beiden zijn anno 2016 gelukkig nog in leven.

In februari heeft Cato Guhnfeldt, een Noorse historicus en onderzoeker een bezoek gebracht aan Zeeland. Cato's belangstelling ging uit naar de Noorse piloten die in de RAF actief geweest zijn. Inmiddels heeft hij tien boeken over het onderwerp voltooid. Samen met Cato hebben we de crash-side bezocht van Captain Fosse bij Nieuw & Sint

Joosland. Wings to Victory ontving bijgaande foto's van Capt. Fosse, zoals de foto op de voorpagina, gemaakt in 1943, een foto van zijn huwelijk in juni 1944.

Fosse kwam om in zijn Spitfire op 30 oktober 1944.

Cato met op voorgrond de crashplaats

Hij werd slechts 25 jaar. De foto links toont zijn graf in Noorwegen.

De crash staat beschreven onder nummer 568 in de Wings to Victory database.

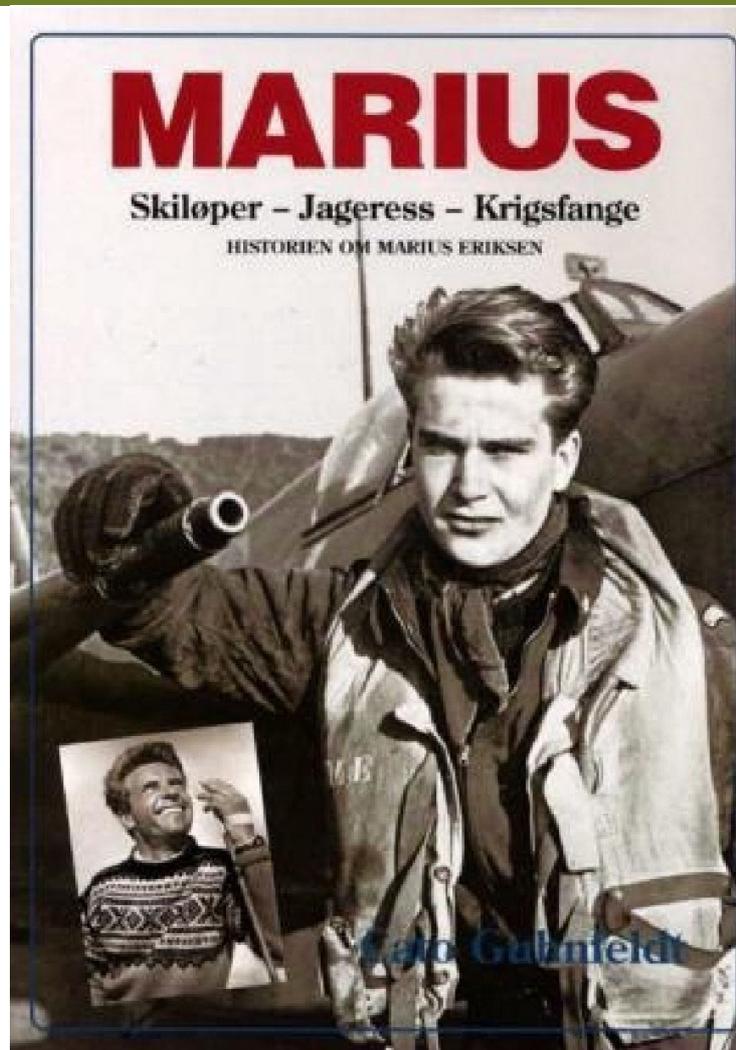
Indrukwekkende foto's! Hiermee wordt het waardevolle doel van onze stichting onderstreept om deze jonge mannen te blijven herdenken.

Van Guhnfeldt ontvingen wij tevens een biografie van de Noorse vlieger 2/Lt Marius Eriksen. Hij werd op 2 mei 1943 met zijn Spitfire boven Zeeland neergeschoten en werd krijgsgevangen gemaakt. Een prachtig boek met veel foto's van deze Noor die actief was in het 332^e RAF squadron. Deze crash staat onder nummer 244 van de Wings to Victory database.

Cato Guhnfeldt heeft het initiatief genomen om een monument op te richten voor de vliegers die vlogen vanaf vliegveld Grimbergen in de nadagen van WO2.

Dit monument wordt eind van dit jaar onthuld. Vliegveld Grimbergen in België werd door de Duitsers gebruikt alsmede door de geallieerden in de tweede wereldoorlog. Nu wordt het uitsluitend gebruikt voor de recreatieve luchtvaart. Interessante resten zijn nog terug te vinden op vliegveld Grimbergen waaronder resten van een Duitse kompas compenseerplaats.

De Wings to Victory Memorial Flight zal tijdens de onthulling van het monument "Acte de Presence" geven.

UNCLE ABE'S SPITFIRE

Op 28 april 1941 werd Abraham Ephraïm Pennings (Bram) als vrijwillig Spitfire-piloot voor de RAF, neergeschoten door de FLAK bij Vlissingen. Mijn oom Bram, 24 jaar en de jongste broer van mijn vader, verdween in de golven van de Westerscheldemonding. Hij staat bij Wings for Victory geregistreerd als crash 606.

Zomer en najaar 2015 werkte ik als artist in residence in de zgn. Geheime Bunker nabij Schaarsbergen (Arnhem). Het is een ontmanteld kerosine-pompstation uit het NATO-netwerk ten tijde van de koude oorlog, en werd gebouwd in 1957. Codenaam: SVEP.

Kunstenaarsinitiatief Studio Omstand uit Arnhem beheert het gebouw van Defensie op non-profit basis als inspiratieplek voor beeldend kunstenaars. Het "Geheim" is niet militair, en door Studio Omstand geïntroduceerd omdat de bunker niet veilig voor het publiek te ontsluiten valt.

Aanvankelijk zocht ik mijn inspiratie in mijn jeugdbeleving (ik ben van 1948) van de koude oorlog. Maar juist op dat moment dook op internet het verslag van crash 606 van Wings for Victory op. Wij, de familie, hadden van een dergelijk verslag nog nooit gehoord! En zo viel

pardoes uit de blauwe hemel mijn idee om schaal 1 op 1 in de bunker een model van de Spitfire van oom Bram te bouwen. Altijd een uitdaging voor iemand die feitelijk gespeend is van wiskunde en techniek.

Het verhaal van oom Bram was in ons gezin dood-gezwegen. Mijn vader sprak alleen nog over Bram als kleuter. En dat hij verongelukt was met zijn vliegtuig. Het verslag van crash 606 was voor mij de introductie in een nieuwe wereld. En dat bleef niet zonder gevolgen. Het model in de bunker bouwde ik daadwerkelijk: de schim van een Spitfire, gevangen in de bunker als op de bodem van de zee.

Het model is inmiddels weer ontmanteld. De inwendige constructie was als afsluiting van het project te zien in het 5VEP-museum van Studio Omstand in Arnhem. Buiten mijn gezin, een paar vrienden en de mensen van Studio Omstand hebben slechts twee mensen het model in de bunker gezien:

Eric Burmeister, dorpsgenoot en oud-commandant van Nieuw Milligen en Chris Lorraine, oud-commandant van Soesterberg, piloot van onze enige nog vliegende Spitfire. Chris opende mijn tentoonstelling in Arnhem.

De Spitfire en oom Bram zijn Leitmotiv geworden in mijn huidige kunstenaars-werk.

Mijn verblijf in de bunker en het verslag van crash 606 hebben hun werk gedaan. Waar het naartoe gaat kan ik nog niet zeggen. Het heeft in ieder geval geleid tot nader onderzoek bij het NIMH, een uitgebreide fotoserie waarin een Spitfire van papier maché (schaal 1 op 20) als model fungeert, en tot een soort masterplan

voor een tentoonstelling (met de Spitfire en oom Bram in de hoofdrol) over de metafysica van de oorlog, zoals angst en verlies, schoonheid en troost.

Pier Pennings

Apeldoorn, 12 maart 2016

Junkers Ju 88

In de vorige Airmail kon u lezen over de Mosquito, de uiterst succesvolle jachtbommenwerper van de Engelsen. De Junkers Ju 88 was een vergelijkbaar vliegtuig aan Duitse zijde. De Ju 88 ontpopte zich ook tot een van de meest veelzijdige en effectiefste gevechtsvliegtuigen uit WOII. Heel de oorlog door was het type van groot belang voor de Luftwaffe als bommenwerper, duikbommenwerper, ondersteunings-toestel, zware langeafstandsjager, nachtjager, verkenningsvliegtuig en torpedobommenwerper.

Het prototype maakte zijn eerste vlucht op 21 december 1936. Hoewel alle Ju 88's een ronde motorkap hadden, was een groot aantal uitgerust met lijnmotoren met ringvormige radiator, die het ronde uiterlijk gaf - al hadden latere versies inderdaad een BMW 801 steromotor. De eerste productie Ju 88A-1's kwamen net in dienst toen WOII uitbrak. Eind september 1939 voerden ze hun eerste operationele missie uit - een aanval op Britse oorlogsschepen. Ze vormden ook een belangrijk deel van de Duitse vloot tijdens de Battle of Britain. Maar de verliezen waren ook hoog tijdens deze strijd: zeker 300. Hoewel ook veel toestellen door het lastige vliegkarakter en de onervaren bemanningen verongelukten. Eén opmerkelijk incident is het vermelden waard: de strijd tussen de bemanning van een Ju 88A-1 en soldaten van de London Irish Rifles op 27 september 1940. Het was namelijk de laatste actie tussen Britse en vijandelijke militairen op het Britse vasteland.

Tijdens het einde van de Battle of Britain kwam het vlaggenschip, de Ju 88A-4, operationeel. Bijna alle problemen waren opgelost en de Ju 88 was nu echt een superieur toestel. De Ju 88A werd met diverse tussenvarianten verder ontwikkeld tot de Ju 88A-17, met in toenemende mate krachtigere motoren, gewijzigde bewapening en andere verbeteringen. Het wijdst verbreid gebruikte subtype was de Ju 88A-4 (het type model op de foto), die eigenlijk boven alle fronten vloog waar de Luftwaffe opereerde. De Ju 88 demonstreerde zijn veelzijdigheid en aanzienlijke groeipotentieel met de ontwikkeling van het zware jachttoestel Ju 88C. Deze serie omvatte ook de nachtjagers met radar en de nachtbommenwerpers, die onder andere vanaf Deelen en Volkel opereerden. Verdere ontwikkeling leidde tot de uiterst succesvolle Ju 88G. Deze versie had het 'gecoupeerde' kielvlak van de Ju 188 en was met een Lichtenstein onderschepping-radar uitgerust. Het bleek een uiterst doelmatige nachtjager tegen de nachtelijke operaties van de RAF.

Een van de latere jagerontwikkelingen was de Ju 88R. Verkenningsversies waren de Ju 88D, Ju 88H en Ju 88T. De Ju 88 speelde voorts een grote rol in het 'Mistel' programma. Het Mistel programma was een idee om vliegtuigen aan elkaar te koppelen, waarbij het ene vliegtuig onbemand was en geladen met springstof, en het tweede vliegtuig als taak had deze bom op de juiste plaats te brengen. Onder andere de combinatie van Fw 190 bovenop een Ju 88 werd hierbij gebruikt, waarbij de Ju 88 gevuld was met springstof en de Fw 190 verantwoordelijk was voor het

opstijgen en mikken. Een voorbeeld hiervan is trouwens ook in onze collectie vliegtuigmodellen te zien. Het hele Mistel programma had echter niet de verwachte spectaculaire resultaten. Een aantal andere landen vloog ook met de Ju 88, waaronder Roemenië, Hongarije, Italië en Finland. Het Vrije Frankrijk zette in 1944 buitgemaakte Ju 88's in tegen de Duitsers. De totale productie zou 14.676 stuks belopen hebben, gebouwd door verschillende fabrieken. Voortgaande ontwikkelingen leidden via de Ju 88B tot de Ju 188. Niet minder dan 29 Ju 88's zijn in Zeeland neergekomen. Opvallend is dat op 23 en 24 januari 1945 maar liefst 7 Ju 88's zijn verloren gegaan in of nabij Zeeuwse wateren, en waarvan alle bemanningsleden nooit meer zijn teruggevonden.

Specificaties - Junkers Ju 88A-4

Spanwijdte	20 m
Lengte	14,4 m
Max. gewicht	10.152 kg
Topsnelheid	470 km/h
Max. vlieghoogte	8200 m
Vliegbereik	1790 km
Bewapening	7x7.92 mm mitrailleurs, max. bommenlast van 2000kg
Motor	2 Junkers Jumo 211J lijnmotoren, 1350 pk elk
Bemanning	4

Drukkerij Zoetewej
Molendijkseweg 2 • Tel. 0113 571404
E-mail: info@dzy.nl • www.dzy.nl

WOUTERS
BELASTINGADVIES
fiscale en financiële diensten
www.woutersadvies.nl

FRAANJE
aannemingsbedrijf

**Accountants- en
Adviesgroep Rijkse**
www.aar.nl

KAMPS
STRAAL-EN INDUSTRIËLE SPUITWERKEN

- Stalen van metaal, hout en glas
- Droogspuiten
- Turbostralen
- Schoonspuiten
- Poedercoaten
- Elektrisch sputten
- Allesspuiten
- Lucht ondersteund airless (alrma)
- Hoog rendement pneumatisch spuitp
- Polyurea Hot Spray

Schouwersweg 82
4451 HT Heinkenszand
t: 0113-568206
f: 0113-562621
e: info@kampsstraalbedrijf.nl
www.kampsstraalbedrijf.nl

Luchtreclame
06 114 89 999

Antiquariaat
Neeven - v.d. Laan
AVIATION & WAR BOOKS
www.aviation-warbooks.nl

hefmatic
www.hefmatic.nl

Every bomb-load counts
...MAKE 'EM RIGHT!

★ *Production Wins Wars!* ★

U.S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE: 1943 O 108821

WAR PRODUCTION BOARD - A7

Wings to Victory, het museum over de luchtoorlog in de regio